

Ami a tajvani útifilmből kimaradt.

Az Opera által készített útifilm csak a szépről emlékezik. Azonban, mint mondják, nem mind arany, ami fénylik. Az élménybeszámolók alapján magunk is felidézzük a tajvani turné emlékezetes eseményeit.

Az indulást megelőző napon, esti Faust előadás volt. A turnéban érintett öltöztető, fodrász, balettáncos, műszak stb. csak a késő esti órákban végeztek teendőikkel.

Az indulás napján - a nyári időszámításra való áttérés miatt - hajnalban az órákat 1 órával előre állították. Erre hivatkozással az Opera vezetése a KSZ rendelkezését semmibe véve, és a szakszervezetek tiltakozása ellenére a pihenőidőt egy órával önkényesen megkurtította. Ezek után el lehet képzelni, hogy a 12:45-ig tartott Manon előadás után, a 13:30 órakor a repülőtérré indulók milyen emelkedett hangulatban néztek a nagy utazás elébe. Ebéd helyett csupán egy uzsonna csomagot kaptak. Benne egy szendviccsel, banánnal, müzlivel, gyümölcslével és vízzel. Ami valljuk be, az előadásban elfáradt táncosoknak meglehetősen szűkös ellátásnak bizonyult. Ráadásul a rohanós tempó miatt a reptéren még enni sem volt idő.

Tajvanon a repülőgép másnap, az ottani idő szerint 16:00 órakor szállt le. Azonban az országba való hosszadalmas beléptetés, utána a másfél órát igénybe vevő transzfer miatt az elcsigázott balett együttes csak 20:00 óra körül ért a szállodába. Összesen több mint 22 órát töltöttek rendkívül fárasztó utazással, az Opera vezetésének jóváhagyásával megrendelt, zsúfolt, ráadásul szűkös ülés kiosztással berendezett turistaosztályon!

(Egy a munkavállalóival kicsit is törődő köztulajdonban lévő közismert gazdasági társaság kiküldetési szabályzatából kitűnik, hogy az Európán belüli utazásnál turista osztálynak megfelelő repülőjegy vásárlását, míg a négy órát meghaladó Európán kívüli utazásnál, illetőleg más hosszú távú járatoknál a magasabb komfortfokozatnak megfelelő jegy vásárlását írja elő.)

A Canossa-járást idéző kéjutazást, az Opera vezetése álnok módon szabadnapnak kiáltotta ki. Annak ellenére nem változtattak (legalább utólag) család döntésükön, hogy a pszéudó-szabadnapon a művészek nemhogy pihenni nem tudtak, de még vacsorázni sem volt módjuk, mivel Tajvanon a legtöbb étkezde/étterem 20:30 órakor bezár, ezért csak 19:30-20:00 óráig vesznek fel rendelést, ami a kései érkezés okán értelemszerűen elérhetetlenné vált.

A munkáltató utasítására - amely a munkavállalók kötelezően figyelembe veendő méltányos érdekeit gonoszul, önző módon megsértette - az öltöztetők és fodrászok a 20:00 órai érkezés után, holtfáradtan még elmentek a színházba előkészülni a másnapra.

A 7 óra időeltolódás miatti fiziológiai átállásra az Opera vezetése a szakszervezetek előzetes követelése ellenére sem volt hajlandó megfelelő hosszúságú időt biztosítani, emiatt az utazást követő legalább egy éjszakányi nyugodt, pihentető alvás is csak a vágyak világában

adatott meg. Ennek ellenére másnap délelőtt, már teljes erőbedobással kellett mennie a munkának.

Kedden, hivatalosan 15:00-19:00 óráig dolgoztak, de a KSZ-t sértő módon, spontán és szóban elrendelt negyvenöt perc rendkívüli munkavégzés miatt csak 19:45 órakor fejeződött be a próba. A munkavégzés valójában 11:40 órakor kezdődött, mivel az együttes ekkor indult autóbusszal a színházba. Érkezés után a kezdődött a fakultatívnak aposztrofált, ám valójában kötelező gyakorlat. Egyébiránt meglehetősen álságos eljárás, hogy a munkáltató az általa kiagyalt fakultatív gyakorlatot nem tekinti munkaidőnek. Hiszen, ha a balettművész különösen hosszú egy nap körüli interkontinentális utazást követően a gyakorolást elhagyja – hiszen úgymond fakultatív - akkor garantált a sérülés. Ha valaki ennek ellenére még aludni szeretett volna, hogy elősegítse a mielőbbi regenerálódását, akkor lekéste a buszt és mehetett taxival, a saját költségén dolgozni. Az Opera biztosította busás napidíjából erre a luxusra persze bőven futotta.

A késések miatt az 1 óra helyett negyvenöt perc állt rendelkezésre bemelegíteni, majd a gyakorlat vége és próba kezdete közt fél óra telt el. A valóságban tehát 11:40-től - 19:45-ig egyfolytában tartott a munka, ebédszünet és egyéb pihenési lehetőség nélkül, figyelmen kívül hagyva az ebéd nyugodt körülmények közötti elfogyasztásának elengedhetetlenségét. Ez mindenekelőtt a balerinák esetében volt szembeszökően kínzó eljárás, hiszen túlnyomó többségük mind a négy írott felvonásban végig a színpadon volt. Mire a társulat befejezte a munkát, ugyanazzal a bosszantó látvánnyal szembesült mint érkezésük napján: minden étterem már bezárt. Így akiknek a gyomra nem bírta a helyi éjjel-nappalok által kínált mirelit vagy helyben készült tajvani ételt, élelem nélkül maradtak. Ezért sokan a köztudottan igen egészséges, rendkívül ízletes és tápláló burgonyacsipszet kényszerültek vacsorázni.

Szerdán reggel főpróba, este előadás, a kettő között két és fél óra szünet volt tervezve, de az újfent elrendelt fél óra rendkívüli munkavégzés miatt pihenésre, illetve az előadásra való felkészülésre csupán két óra maradt. Mivel nem volt dupla előadás, a reggeli főpróbát az Opera humánusától túlcsoordult vezetése csupán munkának minősítette. Ennek okán az együttes se ebédet, se ebédcsomagot nem kapott. Maguknak kellett idegen környezetben, egy általuk nem ismert metropoliszban nagy hirtelen, a szűkre szabott idővel gazdálkodva az élelem megszerzéséről gondoskodni. Mivel a balerináknak sminkelni, színpadi hajukat kivitelezni és bemelegíteni, egy óra nem elegendő, az ő ebédjüket egy lucullusi lakomával felérővé tenni, bizony egy mindenre képes, harcedzett propagandistának is megoldhatatlan kihívást jelentene.

Az előadás 23:15-ig tartott. A buszok 23:45-kor indultak a színháztól és éjfél körül értek vissza a hotelba. Ahol addigra, természetesen ismét semmilyen vacsora lehetőség nem adódott, és a városban is, csak az éjjel nappali supermarketben lehetett élelmiszert venni. A másik opció az utolsó hatvány képben is szereplő lányoknak, az volt, hogy a korábban végző kollégáik rendelték számukra ubereats-en vacsorát, amit kihűlve, az előadás után tudtak átadni a kimerült balerináknak.

Csütörtökön dupla előadás volt, közte másfél óra szünettel. Nagyvonalú gesztusként az Opera vezetése most gondoskodott ebédcsomagról, amely inkább uzsonnának volt tekinthető, mivel az csomagban fellelhető étek a táncművészek számára közel sem volt eléggé tápláló. A fele ráadásul sütemény volt, ami maximum desszertnek minősülhetett. *(Weboldalunk bejegyzését eme ebédcsomagról készített fotóval illusztráltuk.)* Viszont az idő megint nem volt elegendő egy étterem felkutatására, ahol nyugodt és méltó körülmények közepette lehetett volna étkezni. Az esti előadás végeztével a vacsorát - az előző napokhoz hasonlóan – éjfélkor, ugyanúgy az éhes együttes leleményes tagjainak kellett fellelni.

Pénteken utazás, 10:00 órától - 15:30 óráig Tajpejből Kaoshiungba.

Szombaton 09:30 órakor indulás a színházba. Az amatőrizmust is alulmúló koordinátlanság miatt az autóbusz három táncos nélkül indult útnak. A lemaradónak maguk kellett taxit találni és kifizetni a tetemes viteldíjat. A színpadi próba harminc perc! Egy teljesen új helyszínen sietve, közel sem elegendő idő állt rendelkezésre arra, hogy az otthonitól teljesen eltérő méretű, és technikai adottságokkal rendelkező színpadon kitalálják a térformák átrendezését, legfőképpen hattyúk esetében. Ami a táncművészeknél óhatatlanul nem igazán profi látképhez, aszimmetriához és stresszhez vezetett. A gondoskodó nagylelkűség tanúbizonyságául szolgáló ebédcsomag tartalma, már nem okozott meglepetést. Ugyanolyan volt, mint a Tajpejben adományozott, elhíresült gasztronómiai remekmű. Akinek a finom falatok esetleg nem ízlettek kereshetett kedvére való elemózsiát. Azon nehézséget szem előtt tartva, hogy a színházhoz a legközelebbi ételmisszerűzet húsz perc sétára volt, ami egy másfél órás szünetben túl sok idő ahhoz, hogy megjárható legyen. A színház és a hotel közötti negyven perces távolság miatt a hotelbe másnap 00:20 órakor értek vissza, és egy önkéntes éjjeli őrzőnek kellett az éhezők számára vacsorát keresni. Talán felesleges is leírni, ugyanúgy munkáltatói segítség nélkül, mint a turnén addig eltelt összes napjain. Szombat 09:30 órától - vasárnap 00:20 óráig – majd' 15 órányi kínlódás után.

A turné minden napján jellemző probléma volt, hogy az Operaház gondos vezetése nem vette figyelembe azon tényt, miszerint a nagyon komoly szellemi és nehéz fizikai munkát végző, együttes jelentős többségben európai ételekhez szokott csapat. Amikor egyáltalán elmélkedtek az étkezések megoldást igénylő visszasságairól, akkor sem egy rendes ebéd megfelelő körülmények közötti elköltségéről tanakodtak. Az ebédszünet kétségtelen nem szerepelt a gondolataik között. A vacsorákról pedig egyáltalán nem gondoskodtak. Emiatt, akiknek ételallergiájuk vagy ételérzékenységük volt, azok még nehezebb helyzetbe kerültek. (A turné során vélhetően ők maguk is zacskóból étkeztek, és kulacsból oltották szomjukat.) Minek következtében a hotelek által kínált reggeli a kínai konyhához nem szokott együttes tagjainak elégtelen volt, és e tagok voltak többségben. Ők vagy éhen maradtak, vagy kénytelenek voltak lekváros kenyérrel csillapítani éhségüket. A viselhetetlen élelmezési állapotok jelentős mértékben hátráltatták az előadásokra történő felkészülést, melegágyát szolgáltatott az esetleges sérüléseknek. Szerencsére úgy tudjuk senki sem sérült le, de sokan dolgoztak fájdalomcsillapítókkal és hozott sérülésekkel. Amikről a balettmestereknek nem

szóltak, és orvosi segítségre sem számíthattak, mivel a turnéra az Opera vezetése orvos kivételét nem tartotta fontosnak. Ugyanakkor a kínai ételkínálat sem volt kielégítő. Ezért mivel kevesen szokták a kínai konyhát, rögtön egy kemény fizikai munkával teli nap előtt, többen nem akarták kockáztatni, hogy a gyomruk esetleg nem viseli a hirtelen változást, ezért inkább a koplalást választották.

Az együttessel csupán egy masszőr utazott, aki csak a próbák és előadások alatt volt elérhető. Vagyis a hattyúknak, akiknek talán a legnagyobb szükségük lett volna rá gyakorlatilag elérhetetlenné vált, mert nem tudtak egyszerre színpadon és masszázson is lenni. Ugyanez vonatkozott a kettő jeges vödörrre, amik csak az előadások végéig voltak kint. Utána amikor szükség lett volna rájuk a nyomukat sem lelték. Szakmai nonszenszről és a fiskális lelkiismeretlenségről tanúskodik, hogy sem orvos, sem a gyógytornász nem tartott a társulattal.

A turnén kettő öltöztető vett rész melyből az egyik a szólókért felelt. Itthon minden öltözőre saját öltöztető jut. A kialakult gyakorlat alapján az öltöztetői feladatok maradéktalan ellátásához legalább három karöltöztető szükséges. Tajvanon a feszített ütemezés ellenére ezen feladatokat egyetlenegy ember végezte.

Az egy kari öltöztető és a fél kari fodrász (félíg a szólóknak segített) lehetetlen helyzete miatt, az írott harmadik és negyedik felvonás között, plusz öt perc szünetet kértek, mivel a fent vázolt okok miatt, a balett művészek éppen csak időben tudtak beesni a színpadra. Viszont a negyvenöt percnyi állás után - főként, akik előtte statisztaszerepet játszottak - nem volt idő visszamozgatni, újra melegíteni magukat. Az ígéret ellenére a kért öt perc szünetet nem kapták meg, holott harsányan ígérték, hogy természetesen megoldják.

A túlhajsztolt öltöztetőknak az indulás napján, illetve a hazaérkezés utáni napon kiadott szabadnapot később ugye nem kellett - úgymond - ledolgozniuk?

Kaohsiung – színház - hotel – idők - étkezések stb.

Kaohsiungban nem volt alkalmas balett padló. Valamint az első előadás késéssel indult, mert a technikusunkat a helybeli technikusok nem engedték a vezérlőpulthoz. Ezért a közönség és a táncosok a sötétben remény telve várakoztak mindaddig, míg a technikusok közti nézeteltérés rendeződött, és felragyogtak a fények és megszólalt a zene. Jó lenne tudni, ki előzhette volna meg e kellemetlen incidenst?

Az előadás a kínos közjátéktól függetlenül fél világítással indult, mert a világosítóknak nem volt idejük bevilágítani a színpadot. Az első felvonás közben élesben próbálgatták a lámpákat. Így tánc közben a fele világítás gyakran elment, majd újra visszajött.

Hazaút a Kaohsiungi hoteltől Taipeig majd' 4 óra szabadidő, az autóbuszon töltve (ami az énekkar számára egy levitézlett, kosztól ragacsos karaoke-busz volt, penész-szagot árasztó légkondicionálóval felszerelve). Utána indulás a reptérre. Leszállás Dubajban, hosszas

várakozás után indulás és 32 órás kimerítő utazást követően hazaérkezés. Nomád, gyötrő körülmények közepette lehetett aludni, a buszon, a repülőn, és a reptéren. A Liszt Ferenc légikikötőbe érkezés után mindenkinek - csomagjaival egyetemben - egyénileg kellett megoldania a hazautat.

A hazaérkezést követően a balettművészek nagy kegyesen egy szabadnapot kaptak arra, hogy az alvási ciklusuk a 7 órával későbbire visszaálljon, illetve úgy ahogy kipihenjék az Opera vezetésének jóvoltából egy jófajta kínszenvedéssel felérő, görnyesztő 32 órás utazást.

Az ezt követő napon, mintha a fenti anomáliák meg sem történtek volna, próbák folytatódtak a Bajadér és operabetétek teljesítéséhez.

Összeségében:

Az oda és a visszautazás során a fáradalmak és az időzóna átlépések hatásai kompenzálásának hiánya, vagyis a regenerálódásnak a teljes esélytelensége.

A turné minden nap, erőn felüli munkavégzést jelentett. Lehet, hogy a „KREATÍV ÉRTELMEZÉSNEK KÖSZÖNHETŐEN” napi szinten csupán néhány órás, de az utazásokkal, a rendkívül feszített munkatempóval, ellátatlansággal és „fakultatív” gyakorlatokkal terhelve, gyakorlatilag egész napos elfoglaltságot jelentett. Magyarán a kultúremberekre nem jellemző, társulattal való bánásmód jellemezte az egész turné lefolyását.

Az étkezések elégtelensége, szegényessége, és a helyi konyha veszélyei.

A sérülésveszély aránytalan mértékű növekedése, a sok-sok órás láb-beszorító turistaosztályon történő utazás, valamint a kiszámíthatatlan, erőltetett munkatempó.

Orvos, gyógytornász hiánya, az időszakos, emiatt a balerinák számára masszőri szolgáltatás igen nehezen volt megoldható!

Szervezetlenség!

Fortélyos félelem áthatotta légkör!

A munkáltató még mindig nem hajlandó átadni a kért és többször megígért, tajvani turnéra vonatkozó részletes kimutatását, (Különösen az utazásban résztvevők számát, státuszát. A rendes és rendkívül munkaidők, pihenőidők, valós és a számfejtésbe megadott adatait.). Továbbá a vendégszereplés kezdőpontjától a legvégéig történő szervezés bonyolítása, (utazás, étkezés, szálloda minőség, felelősök stb.).

A fentiek alapján talán mégis van valóságtartalma azon szóbeszédnek, amelyről az Opera nem mindegyik vezetőjének van tudomása. Miszerint a turnét lekötő impresszárió képviselője elmondta, hogy ilyen feszített tempójú és túlszűfolt feltételekkel kínált turnélehetőséget, a felkért művészeti intézmények közül csak a Magyar Állami Operaház vezetése fogadta el.